

Kollegiaalisuus

Ohjeet fysioterapeuteille 2026

SUOMEN Fysioterapeutit

JOHDANTO

Fysioterapeuttien eettiset ohjeet (2024) määrittävät fysioterapia-ammatin arvopohjan ja eettiset periaatteet. Nämä arvot eivät kuitenkaan toteudu itsestään, vaan ne ilmenevät konkreettisesti fysioterapeuttien arjen valinnoissa, toiminnassa ja vuorovaikutuksessa – myös suhteessa kollegoihin. Ammattietiikka ja sen osana kollegiaalisuus suuntaavat ammattilaisen toimintaa ja luovat perustan sille, millaisena fysioterapeutin työ ja rooli yhteiskunnassa nähdään.

Kollega on vertainen, jolla on sama ammatti ja yhteinen ammatillinen perusta, tai alan opiskelija. Kollegiaalisuus kuvaa tapaa, jolla saman ammatin edustajien tulisi käyttäytyä toisiaan kohtaan. Se rakentuu työtoveruudesta, ammatillisesta sivistyksestä, keskinäisestä kunnioituksesta ja vastavuoroisesta, luottamuksellisesta suhteesta. Kollegiaalisuuden ytimessä ovat kollegoiden välinen kunnioitus ja arvostus: kunnioitus kohdistuu ihmiseen, arvostus hänen tekoihinsa ja ammatilliseen toimintaansa. Kollegiaalinen toiminta ilmenee asiallisena ja kohteliaana käytöksenä sekä haluna tukea ja arvostaa toisten työtä ja osaamista. Kollegiaalisuus ulottuu fyysisten työympäristöjen lisäksi kirjalliseen viestintään, digitaalisiin kanaviin ja sosiaaliseen mediaan.

Kollegiaalisuus on keskeistä ammatillisten arvojen ja eettisten periaatteiden toteuttamisessa. Käytännössä jokainen fysioterapeutti toteuttaa sekä ammattietiikkaa että kollegiaalisuutta omassa toiminnassaan: puheissaan, käytännöissään ja tavoissaan kohdata toisia. Kollegiaalisuus vahvistaa ammattilaisten välistä yhtenäisyyttä sekä tukee yhteistyötä eri sukupolvien ja erilaisissa toimenkuvissa toimivien ammattilaisten välillä.

Hyvä kollegiaalisuus tukee ammattikunnan kehittymistä ja yksittäisen ammattilaisen hyvinvointia, kuten työssä jaksamista, työtyytyväisyyttä ja kuuluvuuden kokemusta. Kollegiaalinen toimintakulttuuri on yhteydessä parempiin käytännön työn tuloksiin, työn sujuvuuteen ja tehokkuuteen, asiakkaiden turvallisuuteen sekä laadukkaaseen tiimityöhön ja yhteiseen päätöksentekoon. Näiden hyötyjen saavuttaminen edellyttää, että kollegiaalisuus toteutuu yksilötasolla johdonmukaisesti arjen puheissa ja teoissa.

Johto ja esihenkilöt ovat keskeisessä roolissa luomassa kollegiaalisuutta tukevia rakenteita, kuten yhteisiä pelisääntöjä ja riittävästi aikaa keskustelulle ja perehdytykselle. Kollegiaalisuus on yhteinen vastuu, joka edellyttää sekä yksilöllistä että organisatorista sitoutumista.

Suomen fysioterapeuttien kollegiaalisuusohjeiden tavoitteena on ohjata fysioterapeutteja tunnistamaan kollegiaalisuutta ja reflektoimaan omaa kollegiaalista toimintaansa kaikissa työ- ja vuorovaikutustilanteissa. Ohjeet tähtäävät fysioterapeuttien välisen kollegiaalisuuden vahvistamiseen sekä arvostavan ja kunnioittavan toimintakulttuurin ylläpitämiseen ja edistämiseen.

2026 © SUOMEN FYSIOTERAPEUTIT

Eettinen toimikunta
Kati Naamanka (pj)
Emmi Aalkivi (siht.)
Sanna Laakkonen
Noora Rautionmaa
Tiina Mäkinen

1

Yhteinen asiantuntija-ammatti

Fysioterapeuteilla on yhteinen asiantuntija-ammatti, joka yhdistää kaikkia fysioterapeutteja ja muodostaa kollegiaalisuuden perustan.

Fysioterapeutit ovat kollegoita toisilleen riippumatta siitä, työskentelevätkö he samassa työyhteisössä, eri sektoreilla tai erilaisissa tehtävissä. Kun ammattilainen työskentelee yksin, koko ammattikunta muodostaa hänen laajemman "työyhteisönsä".

- Rakennamme fysioterapeuttien keskinäistä luottamusta kohtelemalla toisiamme asiallisesti ja kohteliaasti ammatillisesta asemasta, erityisosaamisesta, uravaiheesta tai toimintaympäristöstä riippumatta.
- Kunnioitamme kollegaa sekä arvostamme oman ammattiryhmämme asiantuntemusta ja osaamisen kirjoa.

2026 © SUOMEN FYSIOTERAPEUTIT

2

Vuorovaikutus ja viestintä

Kollegiaalisuutta tukee avoin, turvallinen ja dialoginen keskustelukulttuuri.

Läsnäoleva ja kiireetön kohtaaminen vahvistavat luottamusta ja vähentävät väärinymmärryksiä. Kunnioittava käytös kollegoiden kesken vahvistaa koko ammattikunnan arvostusta.

- Kommunikaatiomme on rehellistä ja luottamuksellista.
- Kommunikoimme kollegoistamme ja kollegoillemme arvostavasti kaikissa tilanteissa ja ympäristöissä (fyysiset ja digitaaliset toimintaympäristöt).
- Annamme ja vastaanotamme rakentavaa palautetta.
- Kykenemme kriittiseen keskusteluun tasavertaisesti ja hyväksyvästi.
- Otamme mahdolliset erehtymiset ja virheet avoimesti käsittelyyn syyllistä etsimättä.
- Kohtaamme vastoinkäymiset ja epäonnistumiset yhdessä, emmekä jätä kollegaa yksin ongelmien kanssa.
- Käsittelemme eriävät näkemykset ensisijaisesti suorassa, kunnioittavassa keskustelussa ja mahdollisimman pian.
- Toimimme arvostavasti, kunnioittavasti ja avoimesti tilanteissa, joissa joudumme puuttumaan kollegan toimintaan.
- Viestimme kollegaa kunnioittavasti myös kirjallisissa asiakirjoissa, lausunnoissa ja sosiaalisessa mediassa.

2026 © SUOMEN FYSIOTERAPEUTIT

3

Yhteistyö, ammattitaidon jakaminen ja mentorointi

Kollegoiden välinen keskustelu ja kollegalta saatu tuki auttavat pohtimaan asioita eri näkökulmista. Tämä osaltaan edesauttaa oman ammattitaidon ylläpitämisessä, kehittämisessä ja syventämisessä sekä ammattiin kasvussa.

- Ammattitaidon jakaminen on työyhteisössä kaikkien vastuulla. Kollegiaalisuuteen kuuluu aktiivinen ja myönteinen asenne sekä vastuu omasta kehittymisestä.
- Hiljaisen tiedon jakaminen on yhteinen etu ja se mahdollistuu kollegiaalisessa työyhteisössä.
- Konsultoimme ja autamme kollegaa vastavuoroisesti.
- Tunnistamme, tunnustamme ja arvostamme kollegoiden erilaista osaamista asiakkaan parhaaksi.
- Tuemme opiskelijoita ja uusia työntekijöitä ja luomme tervetulleen ja turvallisen ilmapiirin.
- Suhtaudumme kysymyksiin myönteisesti.
- Jaamme ammattitaitoa, toimintatapoja ja hiljaista tietoa esimerkiksi suunnitelmallisessa perehdytyksessä tai mentoroinnissa.

2026 © SUOMEN FYSIOTERAPEUTIT

4

Työilmapiiri ja työyhteisön tuki

Työyhteisön arvot ja periaatteet tunnistetaan ja niitä kunnioitetaan. Työyhteisön ilmapiiri, jossa toteutuu avoimuus ja toisen näkökulman vilpitön ymmärtäminen, vahvistaa kollegiaalisuutta. Tämä puolestaan vahvistaa yhteisöllisyyttä ja ammatillista identiteettiä.

Kollegiaalisuudelle ja hyvälle työilmapiirille tunnusmerkkinä voidaan pitää toimivia ja avoimia ihmissuhteita, jotka koostuvat keskinäisestä luottamuksesta, arvostuksesta, yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta.

- Kollegiaalisessa työyhteisössä on helpompi tunnistaa ja puuttua epäasialliseen käytökseen.
- Teemme töitä yhteisten tavoitteiden suuntaisesti kunnioittaen kaikkien työyhteisön jäsenten ammattitaitoa ja kokemusta.
- Kannamme vastuuta omasta ja toistemme jaksamisesta: pyydämme apua ajoissa, jaamme kuormitusta ja tarjoamme vertaistukea erityisesti kuormittavissa tilanteissa.
- Puutumme rohkeasti sekä kollegaa että itseä kohtaan kohdistuvaan häirintään, syrjintään tai muuhun epäasialliseen käytökseen viivytyksettä ja asianosaisia kollegoita kuunnellen.
- Puolustamme ja tuemme kollegaa epäoikeudenmukaisissa tai vaikeissa tilanteissa.
- Otamme puheeksi työyhteisön ristiriidat ja keskustelemme niistä avoimesti ja rehellisesti.
- Kuuntelemme erilaisia näkökulmia ja tuomme esille omaa näkemystä rakentavasti perustellen.
- Teemme päätökset työyhteisössä oikeudenmukaisesti ja yhdenvertaisesti.

2026 © SUOMEN FYSIOTERAPEUTIT

LÄHTEET

Betzler, M., Löschke, J. Collegial Relationships. Ethic Theory Moral Prac 24, 213–229 (2021). https://doi.org/10.1007/s10677-021-10165-9

Burr, S. A., Collett, T., & Leung, Y. L. (2017). The value and challenges of collegiality in practice. British Journal of Hospital Medicine, 78(9), 486–487. https://doi.org/10.12968/hmed.2017.78.9.486

Enaifoghe A. 2022. The Value and Challenges of Employee and Workplace Collegiality in the Institute of Higher Learning. Management and Economics Research Journal, 8(S7): 1-11, Article ID 9900053. DOI: 10.18639/MERJ.2022.9900053

Ghabimi M, Nasiri A. Collegiality in Nursing: A Concept Analysis. Iran J Nurs Midwifery Res. 2026 Jan 2;31(1):38-45. doi: 10.4103/ijnmr.ijnmr_276_23. PMID: 41573281; PMCID: PMC12823088.

Kangasniemi M, Arala K, Becker E, Suutarla A, Haapa T, Korhonen A. The development of ethical guidelines for nurses' collegiality using the Delphi method. Nursing Ethics. 2017;24(5):538-555. doi:10.1177/0969733015617342

Kangasniemi M, Rannikko S, Leino-Kilpi H. Nurses' collegiality: An evolutionary concept analysis. Nursing Ethics. 2024;31(4):597-612. doi:10.1177/09697330231221197

Ng IK, Tan SM, Law LS, Tan LF, Teo DB. Spotlighting 'Medical Collegiality'. Journal of the Royal College of Physicians of Edinburgh. 2024;54(1):89-93. doi:10.1177/14782715231221833

Rautionmaa, N. (2025). Fysioterapeuttien välinen kollegiaalisuus (YAMK-opinnäytetyö). Turun ammattikorkeakoulu. Theseus.

Suomen Fysioterapeutit ry. (2024). Fysioterapeuttien eettiset ohjeet. Suomen Fysioterapeutit ry.

